Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

2. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

Roll No. | | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No. ______________________

(In words)

Test Booklet No.

J—3408

PAPER—III

NEPALI

Time : 2½ hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **26**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answers to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Test Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the Test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc. is prohibited.**
10. **There is NO negative marking.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुये रिक्त स्थान पर ही लिखिये।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ / प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले ले। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
8. **केवल नीले / काले बाल प्वाईंट पैन का ही इस्तेमाल करें।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।**
10. **गलत उत्तर के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।**

NEPALI
नेपाली

PAPER – III
प्रश्न-पत्र – III

NOTE: **This paper is of two hundred (200) marks containing four (4) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.**

नोट : यो प्रश्नपत्र दुईसय (200) अङ्कको हो र यसमा चार (4) खण्ड रहेका छन्। दिइएका निर्देश अनुसार परीक्षार्थीहरुले यसमा रहेका प्रश्नहरुको उत्तर लेख्नुपर्नेछ।

SECTION - I

खण्ड – I

Note : This section contains five (5) questions on the following paragraph. Each question should be answered in about thirty (30) words and carries five (5) marks. **(5x5=25 marks)**

यस खण्डमा निम्नलिखित अनुच्छेदमा आधारित पाँचवटा (5) प्रश्न छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग तीस (30) शब्दमा अपेक्षित छ। प्रत्येक प्रश्न पाँच पाँच (5-5) अङ्क छन्। **(5x5=25 अङ्क)**

अर्धमागधी श्वेताम्बर जैनहरूको भाषा हो। जैनहरूको धार्मिक साहित्य यसमा लेखिएकाले उनीहरूवे यसलाई आर्ष आर्षी र आदि प्राकृत भनेका छन्। पालिमा झैं यसमा पनि संस्कृतको बढी प्रभाव परेको छ। अर्धभागधीमा गद्य र पद्य दुवै लेखिएका छन् र धार्मिक बाहेक वर्णनात्मक र लोकसाहित्य पनि यसमा उपलब्ध छन्। अश्वधोषका नाटक "मुद्राराक्षस" र "प्रबोध चन्द्रोदय" - मा यसको प्रयोग भएको छ। जैन-महाराष्ट्री र जैन-शौरसेनीमा पनि यसको प्रभाव पर्नु स्बाभाविकै थियो किनभने जैनहरूको मुख्य भाषा नै अर्धमागधी हो।

1. जैनहरूले अर्धमागधीलाई कुन कुन संज्ञा दिए अनि किन?

2. अर्धमागधीको अध्ययनका लागि सामग्री कुन कुन स्रोतबाट पाउन सकिन्छ ?

3. अर्धमागधीसँग मिल्दाजुल्दा विशेषता भएका अरू भाषाहरू कुन कुन हुन्? तीसित यसको कस्तो समानता छ?

4. अर्धमागधीमा कस्तो साहित्य पाइन्छ ?

5. अर्धमागधी कुन कुन भाषा-क्षेत्रमा बोलिने भाषा हो ?

SECTION - II

खण्ड – II

Note : This section contains fifteen (15) questions each to be answered in about thirty (30) words. Each question carries five (5) marks.

(5x15=75 marks)

यस खण्डमा पाँच-पाँच (5-5) अङ्कका पन्ध्रवटा (15) प्रश्न छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग तीस (30) शब्दमा अपेक्षित छ।

(5x15=75 अङ्क)

6. भाषामा संरचनागत द्वैधता हुन्छ भन्नाले के बुझिन्छ ?

7. एउटा उदाहरण दिएर नेपाली वाक्यको मध्य-प्रशाखन प्रक्रिया चिनाउतुहोस्।

8. वर्ण-सिद्वान्तअनुसार समानान्तर वितरण भन्नाले के बुझिन्छ ?

9. अन्त:स्थ वर्णका स्वनिमिक विशेषता के-के हुन्?

10. मानक नेपाली भाषा भन्नाले के बुझिन्छ?

11. संस्कृत वैयाकरणहरुले अर्थका कतिवटा भेद माने? ती कुन-कुन हुन्?

12. लेखिम भनेको के हो? लेखिम र उपलेखिम माझ के भिन्नाता छ?

13. नेपाली लेखनमा दीर्घ मात्राको प्रयोगका नियम के-के हुन् ?

14. स्फोटवाद भन्नाले के बुझिन्छ ?

15. काव्यगुण र रीतिमा के अन्तर छ ?

16. 'समन्वित संवेदना' को तात्पर्य के हो ?

17. आधुनिक कवितामा 'अगीतात्मक प्रगीतत्व' को प्रयोग गरिएको हुन्छ भन्नाको अर्थ के हो ?

18. 'अग्रप्रस्तुति' भन्नाले के बुझिन्छ ?

19. ‘टुक्का’ केलाई भनिन्छ ?

20. ‘सोरठी’ का मुख्य विशेषता के-के हुन् ?

SECTION - III

खण्ड – III

Note : This section contains five (5) questions from each of the electives / specialisations. The candidate has to choose only one elective / specialisation and answer all the five questions from it. Each question carries twelve (12) marks and is to be answered in about two hundred (200) words.

(12x5=60 marks)

यस खण्डमा प्रत्येक ऐच्छिक एकाइमित्र **पाँचवटा** (5) प्रश्न दिइएका छन्। परीक्षार्थीले कुनै एउटा मात्र एच्छिक एकाइ हानेर त्यसैमित्रका **पाँचवरा** प्रश्नको उत्तर लेखनुपर्नेछ। सबै प्रश्न बाह्र-बाह्र (12-12) अङ्कका छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग दुई सय (200) सब्दमा दिनुपर्नेछ।

(12x5=60 अङ्क)

निर्विकल्प (ऐच्छिक) – I

21. लयान्वितिका दृष्टिले 'युद्ध र योद्धा' को समीक्षा गर्नुहोस्।
22. 'आमा' महाकाव्यले समेटेका सामाजिक-सांस्कृतिक सन्दर्भ र तिनको काव्यिक मुल्यवारे विवेचना गर्नुहोस्।
23. 'आदर्श राघव' महाकाव्यमा पञ्च-सन्धिको विधान के-कस्तो रुपमा हुन सकेको छ? उदाहरण दिएर प्रस्ट पारी लेख्नुहोस्।
24. 'ऋतु-विचार' मा समसामयिक सन्दर्भहरु समावेश गर्न लेखनाथले प्रयोग गरेका शैलीपरक जुक्तिहरुबारे सदृष्टान्त टिप्पणी लेख्नुहोस्।
25. "'सुलोचना महाकाव्य' सामन्तवादको ह्रासोन्मुख स्थितिको चित्रणमा केन्द्रित छ।" यस कथनको समीक्षा गर्नुहोस्।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - II

21. लीलबहादुर क्षत्रीका उपन्यासमा पारिवारिक जीवनको चित्रण के-कस्तो रुपमा हुनसकेको पाइन्छ?
22. बहुकेन्द्री संरचनाको उपन्यासका रुपमा 'मुलुक-बाहिर' को समीक्षा गर्नुहोस्।
23. उपन्यासकार पारिजातको साहित्यिक साफल्यमा कवयित्री पारिजातको के-कस्तो भूमिका रहेको मान्नुहुन्छ? तर्कसम्मत उत्तर लेख्नुहोस्।
24. उपन्यासमा 'लयान्विति' भन्नाले के बुझिन्छ? उदाहरण दिएर प्रस्ट पार्नुहोस्।
25. नारी-पुरुष सम्बन्धबारे उपन्यासकार विश्वेश्वर प्रसाद कोइरालाको कस्तो दृष्टिकोण पाइन्छ?

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - III

21. शास्त्रीय मान्यताअनुसार नाट्याभिनय कति प्रकारका हुन्छन्? समका नाटकमा नाट्याभिनयको के-कस्तो निर्देश गरिएको पाइन्छ ?

22. गोविन्दबहादुर मल्ल 'गोठाले' का नाटकमा पाइने कथानक विधान विधिको विश्लेषण गर्नुहोस्।

23. विजय मल्लका एकाङ्कीमा पाइने प्रगतिवादी स्वरकों समीक्षा गर्नुहोस्?।

24. नेपाली नाटकमा सामाजिक यथार्थको अङ्कनका दृष्टिले पहलमानीसिहं स्वाँरको नाट्यकारिताको समीक्षा गर्नुहोस्।

25. समले आपना कुन कुन नाटकमा सुत्रधारको प्रयोग गरेका छन्? त्यस्तो प्रयोगको नाटकीय तात्पर्य के हो ?

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - IV

21. भाषा-अध्ययनको अमेरिकेली सम्प्रदायको परिचय दिएर ल्योनार्द ब्लुम्फिल्डले प्रतिपादन गरेका प्रमुख अवधारणहरु बारे चर्चा गर्नु होस्।

22. गद्याख्यानको शैलीवैज्ञानिक अध्ययन गर्ने सैद्धान्तिक आधार र पद्धति चिनाउनुहोस्।

23. अनुवाद, रुपान्तर र अनुकुलन माझ भिन्नता स्पष्ट पार्दै कविताको अनुवादका सीमाबारे विवेचना गर्नुहोस्।

24. भाषिक ध्वनिको अध्ययनमा संस्कृत वैयाकरणहरुले गरेका योगदान को समीक्षात्मक विवरण लेख्नुहोस्।

25. वर्णको अवधारणा प्रस्तुत गर्दै निकोलाय एस. त्रुबेस्कोयको वर्ण-सिद्धान्त वर्णन गर्नुहोस्।

SECTION - IV

खण्ड–IV

Note : This section consists of one essay type question of forty (40) marks to be answered in about one thousand (1000) words on any of the following topics. This question carries 40 marks.

(40x1=40 marks)

यस खण्डमा **चालीस** (40) अङ्कको एउटा निबन्धात्मक प्रश्न छ। तल दिइएका विषयहरुमध्येयेबाट कुनै एउटा छानेर लगभग एकहजार (1000) शब्दमा निबन्ध लेख्नुहोस्।

(40x1=40 अंक)

26. (अ) पहिलो र दोस्रो भाषाका रूपमा भारतमा नेपाली भाषा शिक्षणको विकास।

अथवा

(आ) नेपाली बाल-साहित्यको स्थिति।

अथवा

(इ) भारतीय नेपाली समालोचनाको चरणगत विकासको समीक्षा।

FOR OFFICE USE ONLY							
Marks Obtained							
Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained
1		26		51		76	
2		27		52		77	
3		28		53		78	
4		29		54		79	
5		30		55		80	
6		31		56		81	
7		32		57		82	
8		33		58		83	
9		34		59		84	
10		35		60		85	
11		36		61		86	
12		37		62		87	
13		38		63		88	
14		39		64		89	
15		40		65		90	
16		41		66		91	
17		42		67		92	
18		43		68		93	
19		44		69		94	
20		45		70		95	
21		46		71		96	
22		47		72		97	
23		48		73		98	
24		49		74		99	
25		50		75		100	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....